

FIELDWORK：当地日系企業における日本語専攻コース等に関する調査

宇都野友宏

この調査は大学あて、私版「ビジネス日本語」教科書と共に、提出する筈であった。その後事情の変化により、他校、日系企業等調査・記載内容変更の上、投稿することとした。調査の結果以下の事等が判明した。

(1) 特定大学日本語学科卒ではない在日3-10年経験者が、日系企業のキー・マンとして活躍している。(2) 従つて、専攻コースだけが、日本語習得の道ではない。(3) 専攻コース卒の絶対数が僅少である。一例日本航空タイ人乗務員の日本語主専攻卒は、10%に過ぎない(在籍総数:431名)。(4) 日本航空タイ人乗務員は、3ヶ月半のゼロからの研修終了後機上へ。遣り方、若さ、素質等で、ゼロからでも可能なのである。(5) 日系企業は、現状日本語学科新卒の「コミュニケーション能力」には不満である。能力向上が望まれる。(6) 日系企業は日本人の勤労意識、日本式運営・経営手法の理解・実践を切実に求めている。(7) 企業と大学は提携を深める時代となっている。「文化化」(enculturation=前項(6))教育分野では、企業から大学への助力が、当地等海外では、特に欠かせない。

「改善」への提言は、善意にご理解を賜り度い。

รายงานผลการสำรวจการใช้ภาษาญี่ปุ่นของนักศึกษาเอก โดยสำรวจจากบริษัทญี่ปุ่นในประเทศไทย

UTSUNO Tomohiro

เริ่มแรกผู้เขียนคาดว่าจะเสนอรายงานผลการสำรวจฉบับนี้พร้อมกับดำริ "ภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ" แต่ระดับไปผู้เขียนจึงได้ปรับปรุงเนื้อหา ผลการสำรวจและเสนอขอลงในวารสารฉบับนี้ โดยรายงานผลการสำรวจมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

(1) ผู้ที่ทำงานระดับบริหารในบริษัทญี่ปุ่นในประเทศไทย โดยส่วนใหญ่ไม่ใช่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาทางด้านภาษาญี่ปุ่นโดยตรง แต่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์เคยอยู่ในญี่ปุ่น 3-10 ปี (2) ด้วยเหตุผลดังกล่าวในข้อ (1) การศึกษาภาษาญี่ปุ่นนั้นไม่จำเป็นต้องศึกษาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอก (3) ผู้ที่สำเร็จการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกมีจำนวนน้อยมาก ตัวอย่างเช่น บริษัทเจแปน แอร์ไลน์ มีเพียง 10% เท่านั้น (จากจำนวนพนักงานทั้งหมด 431 คน) (4) พนักงานต้อนรับบนเครื่องของสายการบินดังกล่าวสามารถให้บริการแก่ลูกค้าได้หลังจากศึกษาภาษาญี่ปุ่น เป็นเวลาเพียง 3 เดือนครึ่ง โดยรึ่มจากศูนย์ (5) บริษัทญี่ปุ่นในประเทศไทยยังไม่พอใจกับระดับความสามารถในการสื่อสารของผู้ที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาภาษาญี่ปุ่น (6) บริษัทญี่ปุ่นในประเทศไทยมุ่งหวังให้พนักงานคนไทยเข้าใจถึงสำนึกในการทำงานและระบบการทำงาน การบริหารงานแบบญี่ปุ่น (7) ปัจจุบันนี้หน่วยงานทางด้านธุรกิจและมหาวิทยาลัยควรจะร่วมมือกัน โดยหน่วยงานทางด้านธุรกิจจะให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับความรู้ดังกล่าวในข้อ (6) แก่นักศึกษาในมหาวิทยาลัยได้ ซึ่งผู้เขียนคิดว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย

ผู้เขียนยินดีรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายงานผลการสำรวจนี้ เพื่อปรับปรุงต่อไป